

SABIMA kartleggingsnotat 18-2015

Kartlegging av smånagere og spissmus i Finnmark 2015

Av Georg Bangjord

Perleuglekasse oppført i Pasvik mai 2015.

Emneord: Smågnagere, spissmus, perleugle, gulpeboller, Finnmark

Bakgrunn

Kartlegging av småpattedyr gjennom diettstudier hos ugler er en velkjent og mye brukt metode. Det viser seg at perleugle er den uglearten som genererer størst diversitet av smågnagere og spissmus i dietten og er således godt egnet som «medarbeider» i et slik kartleggingsstudie. Utfordringen kan være å finne alle beinfragmentene i reirssubstratet etter en vellykket hekking. Ferskt reirssubstrat fra perleugle er noe av det mest krevende reirssubstrat å vaske fram beininnhold fra (til sammenligning med til eksempel kattugle eller gulpeboller fra andre ugler). Selve vaskeprosessen kan være nokså omfattende og tidkrevende. I gjennomsnitt trengs omkring to timer på selve vaskingen. Etter at beinene er tørket, tar det minst en time å finne alle bein som skal brukes til artsbestemmelse og opptelling av antall arter og individ. Deretter kreves selve analysen langt flere timer før resultatene er klare for innlegging i Artsobservasjoner. Studiet er således meget tidkrevende, men allikevel den mest effektive metode for kartlegging av småpattedyr.

Oppføring av rugekasser for perleugle i Pasvikdalen

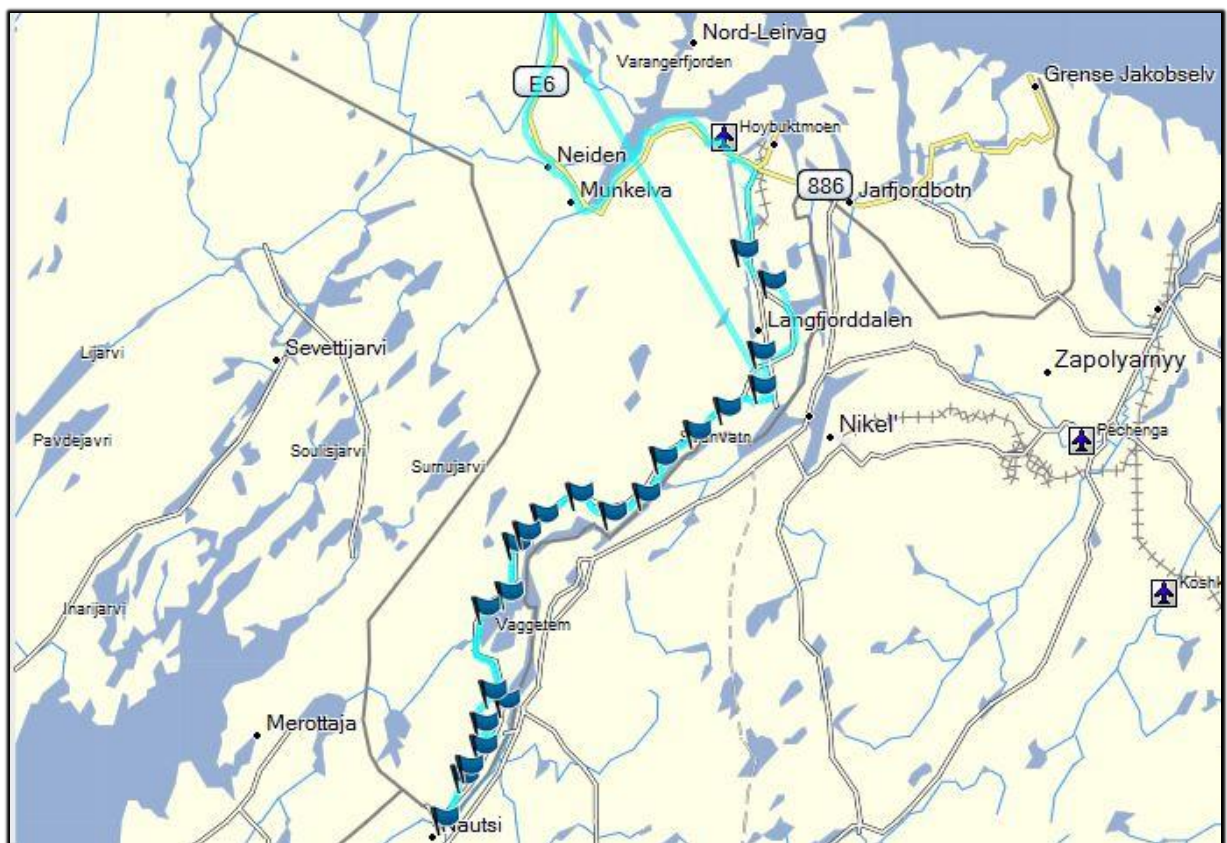
I mai 2015 ble det oppført 20 perleuglekasser i Pasvikdalen (jf. fig. 1, tab. 1 og bilder) som det første ledd i dette studiet. Kassene vil bli fulgt opp årlig i en femårsperiode i håp om å kunne generere årsspesifikke data av småpattedyr i Finnmark. Tilsvarende kassefelt planlegges oppført de neste årene i området Karasjok-Anarjokka og i Porsanger. Fra før finnes det et kassefelt for perleugle i Alta. Gjennom et samarbeid med de som følger kassene i Alta, vil det også genereres småpattedyrdata fra dette området. Målet er å kunne gjengi en oversikt over smågnager og spissmusforekomstene i furuskogene i Finnmark.

Kassene i Pasvik vil blir sjekket høsten 2016 i håp om å kunne innhente reirssubstrat fra eventuelle kasser med vellykkede hekking. Resultatene vil bli lagt inn i Artsobservasjoner så fort de ferdige analysene foreligger.

Artsobservasjoner.no er ikke særlig godt egnet for innlegging av data fra slike studier, siden flere viktige parameter må samles i kommentarfeltet og således ikke søkbare.

Bilde 1 Full bil med perleuglekasser.

Figur 1. Flaggene gjengir steder med oppførte perleuglekasser. To av flaggene gjengir reirhull fra svartspett. Disse kan også generere materiale til studiet.

Tabell 1. Oversikt over kassene i Pasvikkaldalen.

Vpkt	Sted	Kommune	Fylke	Oppført	Tre	Høyde	Moh	Kommentar
539	Langfjorden, Storfjellet	Sør-Varanger	Finnmark	18.05.2015	Furu	4,5	84	
540	Skrukkebuktvatnet	Sør-Varanger	Finnmark	18.05.2015	Furu	5	69	
541	Ryengkrysset	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu	5	33	Furuskog med noe løvskogsinnslag
543	Grasmyran	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu	4,5	34	
544	Russevatn	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu	5	48	Åpen skog
545	Furuly	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu	7	40	
546	Tun	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu	5,5	42	
547	Solås	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu	5	53	
548	Håkset	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu	5	69	
549	Skjellbekken	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu	6	74	
550	Elgryggen	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu		61	
551	Sandvik	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu		55	
553	Skogly	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu		61	
554	Aspeneset	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Furu		64	
555	Blankvassåsen	Sør-Varanger	Finnmark	20.05.2015	Furu		74	
556	Toppåsvatnet	Sør-Varanger	Finnmark	20.05.2015	Furu		73	
557	Moslingbrann	Sør-Varanger	Finnmark	20.05.2015	Furu		90	
558	Grensefossmoen	Sør-Varanger	Finnmark	20.05.2015	Furu		84	
559	Nyrud	Sør-Varanger	Finnmark	20.05.2015	Furu		60	
560	Gjøkåsen	Sør-Varanger	Finnmark	20.05.2015	Furu		66	
x1	Nordvestbukta	Sør-Varanger	Finnmark	19.05.2015	Osp		54	Reirhull fra svartspett
x2	Tangenfossloken	Sør-Varanger	Finnmark	20.05.2015	Osp		78	Reirhull fra svartspett

Vedlegg 1

Gjennom feltarbeidet i Finnmark ble det funnet noen gulpeboller fra ulike ugler, samt fra ravn. Analyser av disse ga 40 individ av smånagere fordelt på fire arter (jf. tabell 2). Jan Obuch har utført denne analysen.

Tabell 2. Resultater fra analyser av gulpeboller funnet under feltarbeidet i 2015.

Date	Predator	Lokalitet	<i>M.agrestis</i>	<i>M.oeconomus</i>	<i>C.rufocanus</i>	<i>C.rutilus</i>	<i>A.alle</i>	<i>C.chloris</i>
19.05.2015	<i>A.otus</i>	Pasvik, Furuly	3	7	5	1		
19.05.2015	<i>C.corax</i>	Pasvik, Gjøkbukta				1		
22.05.2015	<i>A.flammeus</i>	Slettnes				2		
23.05.2015	<i>A.otus</i>	Børselv			1	2		
23.05.2015	<i>A.funereus</i>	Børselv			3			
23.05.2015	<i>C.corax</i>	Børselv			3	1		1
23.05.2015	<i>G.passerinum</i>	Alta	11					1
Sum			14	14	10	2	1	1